

Anfallshåndtering

ANNIE M. J. TORBJØRGSON

KONTAKTSYKEPLEIER FOR BARN OG UNGE MED EPILEPSI
POLIKLINIKK FOR BARN OG UNGDOM, ÅLESUND SYKEHUS

Førstehjelp ved epileptiske anfall

- ▶ Ta tiden
- ▶ Ikke putt noe i munnen
- ▶ Beskytt kropp og hode / Redusér risiko for skader under anfall
- ▶ Ved anfall over 5 minutter: ring 113 og/eller administrer akuttmedisin
- ▶ www.youtube.com/watch?v=7YAruiqnLZQ (3 m. 17. s.)
- ▶ Tenk skjerming, ro og trygghet
- ▶ Sørg for frie luftveier når anfallet er stoppet
 - ▶ Legge personen i stabilt sideleie når anfallet er over (ved tonisk-klonisk anfall)
- ▶ Være til stede til anfallet er over og full bevissthet er gjenvunnet

Førstehjelp ved epileptiske anfall

BRY DEG

The infographic features a central silhouette of a person with sound waves around their head. To the left, a clock icon is labeled 'Ta tiden fra anfallet starter'. To the right, a 'no objects in mouth' icon is labeled 'IKKE putt noe i munnen'. Below the silhouette, a person is shown kneeling to protect another person's head, labeled 'Beskytt kropp og hode, reduser risiko for skader under anfall'. To the right of this, a '113' icon is labeled 'Ring 113 ved anfall over 5 min varighet'.

EPILEPSIANFALL
Det finnes mange forskjellige typer epilepsianfall. Krampeanfallet er mest kjent, men ikke de vanligste. Anfallet kan se veldig forskjellige ut, og under noen anfallet kan f.eks. personen bli fraværende, gjøre rare bevegelser og lage lyder. Felles for alle anfallet er at personen kan ha behov for å bli ivaretatt og at omgivelsene bryr seg.

Mer informasjon om epilepsi?
Kontakt Norsk Epilepsiforbund på telefon 22 47 66 00 eller se www.epilepsi.no

norsk epilepsiforbund

Fokale anfall

- ▶ Fokale anfall med bevart bevissthet
 - ▶ Personen er våken og vil kunne svare adekvat på spørsmål under hele anfallet.
 - ▶ Barn og utviklingshemmede kan likevel ha vanskelig med å formidle sine opplevelser.
- ▶ Fokale anfall med redusert bevissthet
 - ▶ Ikke hindre bevegelser og handlinger, med mindre det er fare for skade
 - ▶ Vurdér behovet for å skjerme personen
 - ▶ Automatismer er automatiske, formålsløse, gjentatte bevegelser
 - ▶ Etter anfallet: reorienteringsfase. Enkelte kan ha behov for ro og hvile
 - ▶ Behov for å snakke om hva som har skjedd?

Anfallsstoppende medisin

Buccolam eller Stesolid når anfall må stoppes

- ▶ Ved generaliserte anfall >5 minutters varighet
- ▶ Ved fokale anfall med påvirket bevissthet >10(-20) min.
- ▶ Ved serier av anfall over 20-30 minutter, hvor barnet ikke kommer til seg selv mellom anfallene

Anfallsstoppende medisin ved epileptiske anfall - Buccolam® - kurs:

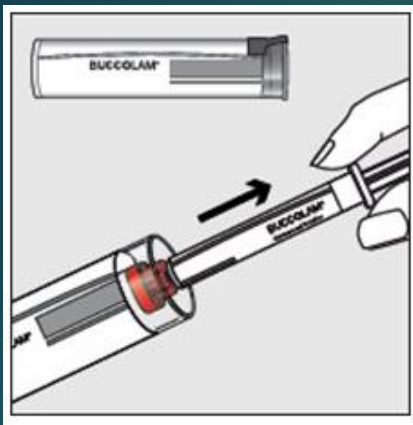
[Anfallsstoppende medisin ved epileptiske anfall - Buccolam® - Sjelden](#)

- ▶ Ta vare på sprøyten når den er gitt
- ▶ Obs utløpsdato
- ▶ Oppbevar akuttmedisinen sammen med stående ordre/instruks for anfallshåndtering

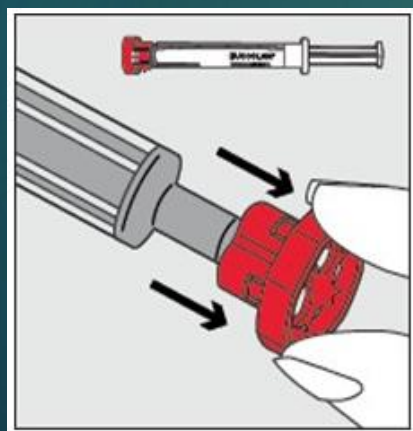
Hvorfor anfallsstoppende medisin?

- ▶ Forhindre/stoppe status epilepticus (vedvarende anfall eller serier av anfall uten at personen kommer seg mellom anfallene)
 - ▶ Tilstanden kan i verste fall være livstruende eller gi permanent skade
 - ▶ Obs - Alle typer anfall kan komme i serier

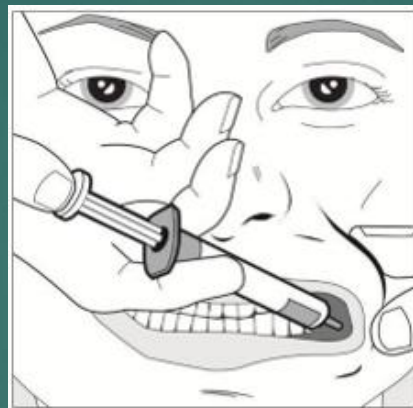
Buccolam

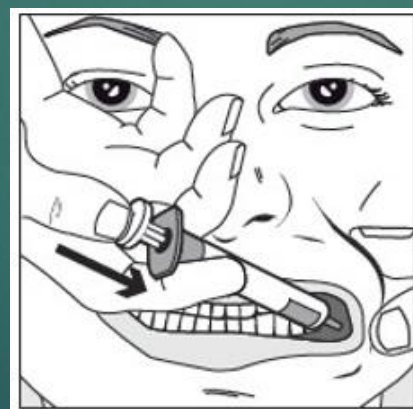
1
Hold i plastrøret
og fjern hetten.
Ta sprøyten ut av
røret.

2
Dra den røde
hetten av tuppen
på sprøyten og
kast den på en
forsvarlig måte.

3
Grip barnets kinn forsiktig med tommelen og en
finger og dra kinnet tilbake. Plassér tuppen på
sprøyten innerst i rommet mellom innsiden av kinnet
og det nedre tannkjøttet.

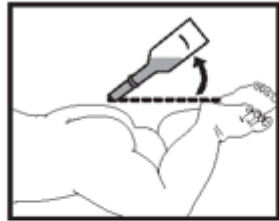

4
Trykk sakte på sprøytestempelet inntil stempelet
stopper.
All oppløsning skal sprøytes langsomt inn i rommet
mellom tannkjøttet og kinnet (munnhulen).
Dersom legen din har foreskrevet det (ved større
mengder og/eller yngre pasienter), kan ca. halvparten av
dosen gis langsomt i den ene siden av munnen og den
andre halvparten deretter gis langsomt i den andre siden.

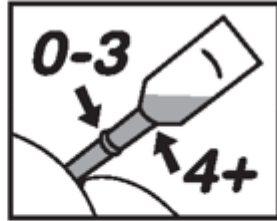
Stesolid rektalvæske

1. Fjern toppen ved å dreie den 2-3 ganger uten å trekke.

2. Legg pasienten på magen eller siden med en pute under hoften. Et lite barn kan ligge over knærne.

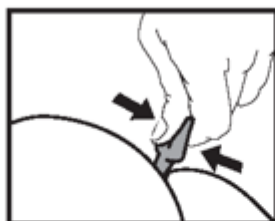
3. Før spissen inn i endetarmen. På barn mellom 0-3 år føres spissen inn til første merke

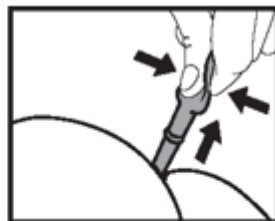
4. La spissen på tuben peke nedover ved administrasjon.

5. Slik.

6. Når tuben er på plass, tømmes den ved å klemme med tommel og pekefinger.

7. Hold tuben sammenpresset mens den tas ut. Hold seteballene sammen et øyeblikk for å unngå utsiving.

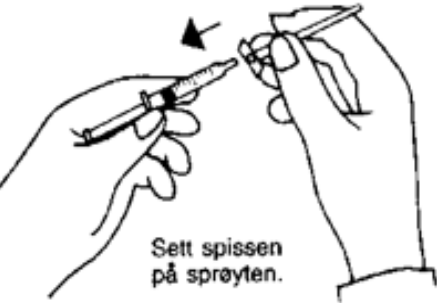
8. Den lille mengden væske som er igjen i tuben har ingen betydning for korrekt dosering.

Stesolid prefill

1

Fjern gummihetten.

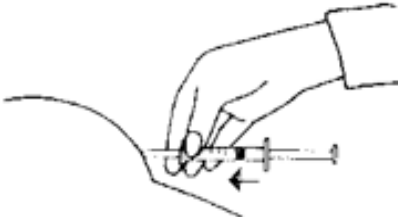
2

Sett spissen på sprøyten.

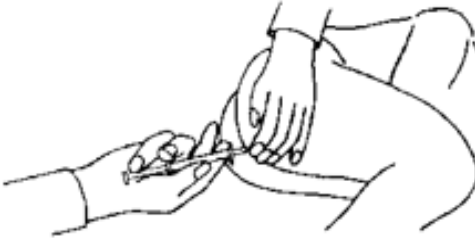
3

Trykk stemplet opp til forskreven dose. Hold sprøyten over en vask eller lignende. Spissen skal da være fylt.

4a

Små barn behandles lettest ved å legge dem over kneet. Sett spissen forsiktig godt inn i endetarmen, hos spedbarn bare halvveis inn. Ta gjerne litt vaselin på spissen. Sett ikke spissen i avføringsrester som finnes i endetarmen. Etter innsprøyting trekkes spissen forsiktig ut med stemplet i innerste stilling. Det vil da være væske igjen i spissen. Denne kastes. Klem seteballene sammen en tid etter at spissen er tatt ut for å hindre lekkasje.

4b

Alternativt kan pasienten ligge i sideleie med knærne trukket opp mot haken. Ene hånden løfter øvre seteballe og spissen føres forsiktig inn. Klem seteballene sammen en tid etter at spissen er tatt ut for å forhindre lekkasje.

Observasjon og registrering av epileptiske anfall

- ▶ Varighet
- ▶ Bevissthetsnivå
- ▶ Respirasjon
- ▶ Hudfarge
- ▶ Bevegelser (tilstivning, rykninger, sidevridning øyebevegelser, automatismer)
- ▶ Lyder
- ▶ Tungebitt
- ▶ Avgang av urin eller avføring
- ▶ Endrede sanseinntrykk
- ▶ Autonome eller psykiske symptomer

Anfallsobservasjon

- 1 Bevidsthed
- 2 Øjendrejning
- 3 Barnets kuler.....
- 4 Ændret sansedtryk, lugt, lyde m.m.....
- 5 Vejtrækning
- 6 Kramper
- 7 Uhensigtsmæssige bevægelser.....
- 8 Urin / afføring

Forvarslar:.....	Fald:.....	Afslutning:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

DESITIN
DESITIN PHARMA A/S Havnegade 55, st. tv. 1058 København K Tlf. +45 33 73 00 73 www.desitin.dk

Kilder og lenker

- ▶ epilepsibehandling.no
- ▶ oslo-universitetssykehus.no/avdelinger/nevroklinikken/spesialsykehuset-for-epilepsi-sse/anfallskalender-ved-epilepsi
- ▶ epilepsi.no/om-epilepsi/forstehjelp-ved-anfall/
- ▶ sjelden.no/nettkurs/anfallsstoppende-medisin-ved-epileptiske-anfall-buccolam/
- ▶ Felleskatalogen.no
- ▶ www.utdanningsnytt.no/spesialpedagogikk/epilepsi-mer-enn-anfall/275387